

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНИХ ПРОБЛЕМ МЕХАНІКИ І МАТЕМАТИКИ
ім. Я. С. ПІДСТРИГАЧА

УХВАЛЕНО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої Ради ІППММ

Директор ІППММ

ім. Я. С. Підстригача НАН України

ім. Я. С. Підстригача НАН України

від 1.02.2024 протокол № 2

Роман КУШНІР

1.02.2024

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ
В ІНСТИТУТІ ПРИКЛАДНИХ ПРОБЛЕМ МЕХАНІКИ
І МАТЕМАТИКИ ІМ. Я. С. ПІДСТРИГАЧА НАН УКРАЇНИ

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України (далі – **Положення**) розроблено на підставі відповідних норм Загальної декларації прав людини ООН, Конституції У країни, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про запобігання корупції», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджених рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 12.01.2024 № 2, та Статуту Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України (далі – **Інститут**).
- 1.2. Положення визначає порядок і процедури врегулювання конфліктних ситуацій у таких сферах:
- запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів;
 - протидія дискримінації;
 - протидія сексуальним домаганням та регулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища;
 - конфлікти в освітньому процесі. Конфліктні ситуації, що у галузі академічної доброчесності здійснюється на підставі Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача НАН України.
- 1.3. Терміни, які вживаються у цьому Положенні:
- академічна етика – сукупність етичних принципів та правил, визначених законодавством, якими мають керуватися суб'єкти освітнього процесу та освітнього середовища Інституту;

- академічний етикет – правила взаємодії і поведінки суб'єктів освітнього процесу та освітнього середовища Інституту в процесі діяльності та спілкування;
- булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, внаслідок чого була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю особи;
- дискримінація – ситуація, за якої особа або група осіб за їх ознаками раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є дійсними або зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;
- конфлікт інтересів – реальні протиріччя між приватними інтересами особи та її посадовими обов'язками, наявність яких може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання наданих їй посадовими обов'язками;
- конфліктна ситуація – певна сукупність характеристик освітнього чи наукового процесу, яка спричинює зіткнення у ціннісних, емоційних, когнітивних та поведінкових проявах осіб;
- корупція – використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно

обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

- сексуальні домагання – дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження або пропозиції) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування;
- суб'єкти освітньо-наукового середовища – здобувачі вищої освіти, викладачі освітніх компонент, наукові керівники дисертантів та інші працівники Інституту;

- 1.4. Суб'єкти освітньо-наукового середовища Інституту при здійсненні своєї діяльності мають дотримуватися таких основних принципів та цінностей: академічна свобода, відповідальність, доброчесність, повага до людської гідності, свобода особистої недоторканності та інші.
- 1.5. Для моніторингу за ситуацією щодо конфліктних ситуацій в Інституті проводяться систематичні опитування суб'єктів освітньо-наукового середовища.

2. Вирішення конфліктних ситуацій у сфері запобігання корупції

та врегулювання конфлікту інтересів

- 2.1. У разі отримання даних щодо випадків проявів корупції в Інституті, здобувач вищої освіти або співробітник Інституту має право подати звернення з метою вирішення ситуації на ім'я директора Інституту. Також здобувач вищої освіти або співробітник Інституту має право звернутись безпосередньо до гарячої лінії НАН України та правоохоронних органів.
- 2.2. Для координації та безпосереднього здійснення заходів щодо запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів директором Інституту за

погодженням НАН України призначається уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в Інституті. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в Інституті здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства. Вживає заходів до виявлення конфлікту інтересів та сприяє його усуненню, контролює дотримання вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів, а також виявляє сприятливі для вчинення корупційних правопорушень ризики в діяльності посадових і службових осіб, вносить їх керівникам пропозиції щодо усунення таких ризиків.

- 2.3. Проводиться активна робота з учасниками освітнього процесу та працівниками щодо можливості повідомлення про виникнення конфліктних ситуацій.
- 2.4. Суб'єкти освітньо-наукового середовища мають уникати конфлікту інтересів, що виникають як результат особистих стосунків.
- 2.5. У разі виникнення конфлікту інтересів з боку будь яких суб'єктів освітньо-наукового процесу здобувач вищої освіти або співробітник Інституту має можливість подати звернення з метою вирішення ситуацій на ім'я директора Інституту.
- 2.6. Порядок розгляду звернень щодо проявів корупції та конфлікту інтересів:
 - ректором Інституту створюється (у разі необхідності) комісія з розгляду звернень щодо проявів корупції та конфлікту інтересів, склад якої формується в залежності від конкретної ситуації;
 - до складу комісії з розгляду звернень щодо проявів корупції та конфлікту інтересів не може входити особа, дії якої оскаржено у зверненні;
 - анонімні звернення надходять за допомогою форми зворотнього зв'язку та передаються уповноваженою ректором особою на розгляд комісії з розгляду звернень щодо проявів корупції та порушень конфлікту інтересів;

- комісія приймає рішення щодо заходів з приводу отриманого звернення протягом десяти робочих днів з моменту її отримання.

3. Вирішення конфліктних ситуацій щодо протидії дискримінації

- 3.1. Будь-які прояви дискримінації є неприпустимими в освітньо-науковому середовищі Інституту.
- 3.2. У разі отримання даних щодо випадків дискримінації або утиску в Інституті здобувач вищої освіти або співробітник Інституту має можливість надати звернення з метою вирішення ситуації на ім'я директора Інституту.
- 3.3. Порядок розгляду звернень щодо випадків дискримінації директором Інституту створюються тимчасові комісії з розгляду звернень щодо випадків дискримінації в Інституті, склад яких формується в залежності від конкретної ситуації;
 - анонімні звернення надходять за допомогою форми зворотного зв'язку та передаються уповноваженою директором особою на розгляд комісії з розгляду звернень щодо випадків дискримінації;
 - комісія приймає рішення щодо заходів з приводу отриманого звернення протягом десяти робочих днів з моменту її отримання;
 - у разі отримання даних, що підтверджують випадок дискримінації в освітньо-науковому середовищі Інституту, комісія приймає відповідне рішення, надає пропозиції директору Інституту та сприяє наданню матеріалів до правоохоронних органів.

4. Вирішення конфліктних ситуацій щодо протидії сексуальним домаганням та регулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітньо-наукового середовища

- 4.1. Будь-які прояви сексуальних домагань є неприпустимими в освітньо-науковому середовищі Інституту.
- 4.2. У разі отримання даних щодо випадків сексуальних домагань в Інституті здобувач вищої освіти або співробітник Інституту має право подати

звернення з метою вирішення ситуації на ім'я директора Інституту. Також здобувач вищої освіти або співробітник Інституту має право звернутись безпосередньо до правоохоронних органів, суду та інших уповноважених органів.

4.3. Порядок розгляду звернень щодо випадків сексуальних домагань:

- директором Інституту створюються тимчасові комісії з розгляду звернень щодо випадків дискримінації в Інституті, склад якої формується в залежності від конкретної ситуації;
- анонімні звернення надходять через онлайн форму зворотного зв'язку та передаються уповноваженою ректором особою на розгляд комісії з розгляду звернень щодо випадків сексуальних домагань;
- комісія приймає рішення щодо заходів з приводу отриманого звернення протягом десяти робочих днів з моменту її отримання;
- у разі отримання даних, що підтверджують випадок сексуальних домагань в освітньо-науковому середовищі Інституту, комісія приймає відповідне рішення, надає пропозиції директорові Інституту та сприяє наданню матеріалів до правоохоронних органів.

5. Вирішення конфліктних ситуацій в освітньо-науковому процесі

5.1. Порядок вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з оцінюванням знань та навчальних чи наукових досягнень здобувачів вищої освіти передбачає створення на період проведення контролю розпорядженням директора Інституту Апеляційної комісії у складі директора Інституту, заступника директора з наукової роботи, завідувача відділу, де виконується наукове дослідження, голови профспілки, голови ради молодих науковців і спеціалістів Інституту для розгляду звернень (скарг) здобувача вищої освіти щодо проведення чи результатів контролю знань здобувачів вищої освіти.

5.2. З метою дотримання принципів доброчесності, академічної свободи, відповідальності, об'єктивності Апеляційна комісія розглядає звернення

(скаргу) здобувача вищої освіти не пізніше наступного робочого дня після подання.

- 5.3. Результати розгляду апеляційного звернення (скарги) здобувачеві вищої освіти повідомляють відразу після прийняття рішення, про що здобувач вищої освіти, та члени комісія підписують відповідний протокол.
- 5.4. Здобувачі вищої освіти Інституту мають можливість ініціювати зміну викладача освітньо-наукової компоненти з причини незадоволення процесом та результатом викладання або особистої неприязні з боку викладача.
- 5.5. Група слухачів освітньо-наукової компоненти подає на ім'я директора Інституту вмотивоване (з докладним поясненням причин) звернення щодо зміни викладача навчальної дисципліни, яке має бути прийняте на зборах групи за підтримки щонайменше двох третин від повного складу групи.

6. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання

- 6.1. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача для роз'яснення щодо отриманої оцінки. Оцінювач має надати роз'яснення упродовж тижня, але в такий термін, щоб у здобувача освіти залишалась можливість оскарження результатів до початку інших елементів звітності. У випадку незгоди з наданим йому роз'ясненням щодо отриманої оцінки здобувач освіти не пізніше наступного робочого дня після отримання роз'яснення може звернутись з умотивованою заявою щодо неврахування оцінювачем важливих обставин при оцінюванні до директора Інституту.
- 6.2. Директор Інституту ухвалює рішення за заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими здобувач освіти мотивує свою незгоду з оцінкою, та поясненнями (усними чи письмовими) оцінювача. За рішенням директора Інституту може бути створена комісія з науково-педагогічних працівників, що викладають ту ж саму чи суміжну дисципліну або мають достатню компетенцію для оцінювання роботи здобувача освіти. Комісія

здійснює повторне оцінювання згідно із положенням про рейтингове оцінювання в Інституті та критеріями оцінювання конкретної освітньо-наукової дисципліни.

6.3. У разі, якщо оцінка першого і повторного підсумкового оцінювання відрізняються більше ніж на 10 відсотків підсумкова оцінка визначається як середнє обох оцінок. В іншому разі чинною є оцінка, виставлена при першому оцінюванні.

6.4. Повторне складання іспитів та інших елементів контролю.

6.4.1. Повторне складання у випадку отримання незадовільних оцінок.

- оцінка з освітнього компонента вважається незадовільною, якщо оцінювання не є успішно пройденим відповідно до вимог Положення про рейтингове оцінювання та вимогами щодо формування оцінки конкретної освітньо-наукової дисципліни.
- здобувачеві освіти, який одержав на момент завершення семестрового контролю не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру.
- повторне складання семестрового контролю допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється директором Інституту. До складу такої комісії викладач, який приймав іспит (виставляв залік), як правило, не включається.

6.4.2. Повторне складання у випадку порушення процедури оцінювання.

- якщо створена за заявою здобувача освіти (або за поданням оцінювачів) розпорядженням керівника структурного підрозділу комісія виявить, що в ході контролю мали місце порушення, які вплинули на результат іспитів і не можуть бути усунені, директор Інституту, не пізніше, ніж упродовж шести місяців після завершення семестрового контролю, може прийняти рішення щодо

скасування його результатів і проведення повторного оцінювання для одного, кількох або всіх студентів.

6.4.3. Умови, за яких приймається рішення про надання студенту можливості скласти академічну заборгованість або отримати (у разі документально підтверджених поважних причин) індивідуальний графік для складання семестрового контролю, визначаються на засіданні Вченої ради Інституту з урахуванням вимог Положень про рейтингове оцінювання та організацію освітнього процесу в Інституті.

7. Прикінцеві положення

- 7.1. Положення є локальним нормативним актом, що знаходиться у вільному доступі для здобувачів вищої освіти, співробітників Інституту та усіх зацікавлених осіб.
- 7.2. Положення затверджується рішенням Вченої ради Інституту та стверджується директором Інституту.
- 8.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені за рішенням Вченої ради Інституту.